

N:o 10.

Ank. till Riksd. kansli den 17 april 1888, kl. 3 e. m.

*Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens
n i o n d e hufvudtitel, omfattande anslagen till pensions-
och indragningsstaterna.*

(1:a U. A.)

Pensionsstaten.

1:o. Beträffande denna stat har Kongl. Maj:t i statsverkspropositionen vid punkterna 1 och 2 af denna hufvudtitel erinrat, att Kongl. Maj:t i särskild proposition af den 31 december 1887 föreslagit dels angående anslagstiteln: bidrag till folkskolelärares pensionering att, för beredande af pension från folkskolelärares pensionsinrättning för de vid denna pensionsinrättning samt folkskolelärares enke- och pupillkassa äfvensom lärarnes vid elementarläroverken enke- och pupillkassa anstälde tjenstemän och vaktmästare, det såsom bidrag till folkskolelärares pensionering för närvarande utgående belopp, 356,500 kronor, måtte höjas till 357,427 kronor, eller med 927 kronor; dels ock beträffande anslagstiteln: bidrag till pensionering af enkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m., att, för beredande af pension åt bemälda tjenstemäns och vaktmästares enkor och barn, det såsom bidrag till pensionering af enkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m. för närvarande utgående belopp, 68,471 kronor, måtte höjas till 68,816 kronor, eller med 345 kronor.

Utskottet kommer, beträffande berörda kongl. proposition (n:o 23) i dess helhet att framdeles afgifva särskildt utlåtande, hvilket utskottet här endast skolat

Ang. bidrag till folkskolelärares pensionering samt ang. bidrag till pensionering af enkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m.

[1 o. 2.]

anmäla.

Allmänna indragningsstaten.

Ang. pension
för landshöf-
dingen G. J.
Edelstam.
[3.]

2:o. Med anledning af derom gjord ansökning har Kongl. Maj:t föreslagit, att landshöfdingen i Kalmar län *Gustaf Jakob Edelstam* måtte från och med månaden näst efter den, hvarunder han med pension från civilstatens pensionsinrättning erhöles afsked från landshöfdingeembetet, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta fyllnadspension till så stort belopp, att detta tillsammans med pensionen från nämnda inrättning komme att utgöra 6,000 kronor, eller 3,600 kronor årligen.

Af det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokoll öfver civilärenden den 22 december 1887 (bil. 1 sid. 9) inhemtas:

att landshöfdingen Edelstam, som vore född den 25 juni 1831, vunnit anställning i statens tjenst den 18 juni 1852 och sedan den 30 maj 1873 innehaft sitt nuvarande embete; att uti ett den 9 november 1887 utfärdadt läkarebetyg vitsordats, att han fortfarande vore lidande af följderna utaf ett honom den 5 februari 1886 öfvergånget slaganfall, hvarigenom hans krafter och arbetsförmåga betydligt försvagats, att någon väsentlig och varaktig förbättring härutinnan icke inträdt och ej heller vore att för framtiden motse, äfvensom att han icke vidare kunde utan fara för lifvet och hvad honom ännu återstode af helsa uthärda den ansträngning, som utöfnings af de med landshöfdingebefattningen förenade omfattande åligganden med afseende å hans nedsatta krafter nu mera än förr måste af honom krävas;

att direktionen öfver civilstatens pensionsinrättning, öfver ansökningen hörd, meddelat, att landshöfdingen Edelstam vore berättigad att från och med månaden näst efter den, hvarunder afsked från landshöfdingeembetet blefve honom beviljadt, under sin återstående lifstid åtnjuta pension från inrättningens tjenstemannapensionsfond i första klassen till belopp af 2,400 kronor årligen;

samt att statskontoret i infordradt utlåtande i ämnet, under erinran, att i afseende å landshöfdings pensionsrätt å allmänna indragningsstaten vore genom kongl. brefvet den 30 maj 1884 föreskrifvet, att landshöfding egde uppbära pension af 6,000 kronor, då han efter 65 lefnadsår och minst 35 tjensteår, deraf minst 10 såsom landshöfding, från embetet afginge, samt under anförande: att landshöfdingen Edelstam således uppnått den för pensions erhållande från allmänna indragningsstaten föreskrifna tjensteålder äfvensom innehaft landshöfdingeembetet längre tid än den erforderliga af 10 år, men deremot hunnit en lefnadsålder af endast 56½ år, eller 8 år 6 månader mindre än den bestämda af 65 år, med afseende å innehålllet af det företedda läkarebetyget angående landshöfdingen Edelstams helsotillstånd samt å

hans långvariga och hedrande embetsmannaverksamhet, ansett sig böra förorda bifall till den gjorda framställningen.

Enär enligt hvad sålunda ådagalagts någon väsentlig och varaktig förbättring i landshöfdingen Edelstams helsa icke torde vara att för framtiden motse, men det måste anses vara af vigt, att den, som har vårdnaden om ett län sig anförtrodd, är i besittning af obrutna krafter, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

3:o. Med anledning af en utaf Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Skaraborgs län, på anhållan af länsmanen i Skänings härads norra distrikt *Axel Albert Moberg*, gjord framställning, har Kongl. Maj:t föreslagit, att Moberg måtte från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhöle afsked från tjensten, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 900 kronor.

*Ang. pension
för länsman-
nen A. A.
Moberg.
[4.]*

Af det statsverkspropositionen bilagda statsrådsprotokollet (bil. 1 sid. 10 och 11) inhemtas:

att Moberg, som, född den 18 januari 1828, antagits i statens tjenst den 22 april 1851 och erhållit sin innehafvande länsmanstjenst den 25 oktober 1879, hvarförinnan han dels biträdt å länsmans- och kronofogdekontor samt å landskontoret dels efter förordnanden förestått befattningar vid landsstaten, enligt ett den 2 juni 1887 utfärdadt läkarebetyg, på grund af uppgifna sjukdomar vore samt sannolikt för all framtid blefve urständsat att fullgöra sina åligganden såsom länsman;

att Kongl. Maj:ts befallningshafvande till stöd för den gjorda framställningen anført, att Moberg allt sedan den 25 april 1883, då han första gången erhållit tjenstledighet, oafbrutet varit till följd af sjukdom oförmögen att fullgöra sina tjensteåligganden; att under hela denna tid tjensten måst upprätthållas af vikarie emot åtnjutande allenast af de med densamma förenade tjenstgöringspenningar och expensmedel; att ofvanomförmälda läkarebetyg visserligen endast innehölle, att Moberg sannolikt för all framtid blefve urständsat att tjenstgöra, men att utfärdaren deraf på gifven anledning förklarar, att han, som, enär förbättring låge inom möjlighetens område, ansett sig böra välja nämnda uttryck, dock hyste den åsigt, att Moberg ej kunde blifva i stånd att sköta sin tjenst, hvadan, och med hänsyn dertill, att Moberg snart uppnådde 60 år, med visshet torde böra antagas, att han allt framgent blefve oförmögen att tjenstgöra; att vid sådant förhållande Mobergs vidare bibehållande i statens tjenst icke kunde vara för det allmänna gagneligt; att befattningens upprätthållande under flera år genom vikarie måste

anses olämpligt, äfven om svårighet icke skulle möta för erhållande af duglig vikarie; att Moberg saknade egna tillgångar; och att han under helsans dagar pligttroget fullgjort sina åligganden; samt

att statskontoret i infordradt utlåtande, med erinran att enligt gällande stat aflöningsförmånerna vid länsmanstjensten uti ifrågavarande distrikt utgjordes af lön 900 kronor, deraf 400 kronor beräknades för boställsförmån, tjänstgöringspenningar 600 kronor och expensmedel 100 kronor samt dessutom tillägg å lönen efter 10 års tjänstetid med 300 kronor, hvaraf Moberg ännu icke kommit i åtnjutande, samt under anförande, att Moberg varit anställd i statens tjänst $36\frac{1}{2}$ år eller något mer än den tid af 35 år, som utgjorde villkor för rättigheten att vid afskedstagandet komma i åtnjutande af pension å allmänna indragningsstaten, men att han först efter något mer än 5 år uppnådde den stadgade pensionsåldern af 65 år, på de af Kongl. Maj:ts befallningshafvande anförda skäl tillstyrkt bifall till den gjorda framställningen.

Af de till utskottet öfverlemnade handlingarna rörande detta ärende framgår tillika, att Moberg vid det förhållande, att han hvarken tillbragt 20 år i ordinarie syssla eller inbetalt årliga afgifter till civilstatens pensionsinrättning för längre tid än 7 år och 11 månader, icke är berättigad till pension från nämnda inrättning.

Enär, enligt hvad sålunda blifvit inhemtadt, Moberg tillträdtt sin nu innehafvande länsmanstjänst för icke längre sedan än år 1879, hvarförinnan han endast efter förordnande förestått dylik och andra befattningar vid landsstaten, samt det till grund för ansökningen liggande läkarebetyget icke synes utesluta all möjlighet till någon förbättring i Mobergs helsotillstånd, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke må af Riksdagen bifallas.

Ang. pension
för kommis-
sions- och
storskiftes-
landtmätaren
K. L. Bladin.

[5.]

4:o) Uppå derom gjord ansökan har Kongl. Maj:t föreslagit, att kommissions- och storskifteslandtmätaren i Kopparbergs län *Knut Leopold Bladin*, måtte berättigas att från och med månaden näst efter den, hvarunder afsked från kommissionslandtmätarebefattningen blefve honom meddeladt, uppföras å allmänna indragningsstaten till åtnjutande af en utaf de för kommissionslandtmätare bestämda högre pensioner å 1,600 kronor om året.

Af statsrådsprotokollet (bil. 1 sid. 12 och 13) inhemtas, att Bladin, som vore född den 15 september 1822 och således uppnått 65 års ålder, blifvit den 29 mars 1847 antagen till landtmäteriauskultant, den 1 december 1851 konstituerad till vice kommissionslandtmätare, den 13 november 1857 utnämnd till kommissionslandtmätare och den 27 april 1874 konstituerad

till storskifteslandtmätare; att han under sin tjenstetid haft anställning såsom länsagronom i Kopparbergs län under mer än 15 år och såsom föreståndare för landtbruksskolan å Vassbo inom samma län under 8 år; att åt sökanden vitsord lemnats dels af länets hushållningssällskap, att han på ett utmärkt sätt, med stor skicklighet och under välvilligt tillmötesgående mot allmänheten handhaft länsagronomsbefattningen, till följd hvaraf jordbrukets utveckling inom länet, under de 15 år sökanden skött befattningen, i väsentlig mån borde räknas sökanden till förtjenst, dels ock af professoren J. Arrhenius, att sökanden såsom föreståndare för landtbruksskolan å Vassbo, enligt hvad vid de inspektioner, som å skolan förrättats af landbruksakademiens förvaltningskomité, blifvit utrönt, på ett utmärkt sätt ledt undervisningen samt väl och berömligt skött skolans jordbruk och ladugård; samt att sökanden, som med hustru och 5 barn, af hvilka det yngsta vore endast tio år, icke egde andra tillgångar än ett tarfligt lösörebo, vore i behof af pension för sitt och sin familjs uppehälle.

Uti afgifvet utlåtande hade landtmäteristyrelsen anført, att Bladin väl icke uppfyllt det af Riksdagen i skrifvelse den 20 maj 1885 bestämda vilkor för kommissionslandtmätares rätt till pension å 1,600 kronor, nemligen att under 25 år varit verksam såsom landtmäteritjensteman, och icke heller vore berättigad till pension såsom storskifteslandtmätare, men att detta berodde derpå, att sökanden under 23 år af sin tjenstetid hufvudsakligen arbetat såsom länsagronom och föreståndare för landtbruksskola samt icke förr än år 1874 blifvit förordnad till storskifteslandtmätare; att Bladin likväl, enligt i generallandtmäterikontoret förvarade anteckningar, såsom vice kommissions- och kommissionslandtmätare i tjensten använt 1,090 dagar och sedermera under 13½ år tjenstgjort vid storskiftesverket samt städse ådagalagt utmärkt nit, skicklighet och redbarhet; att länsagronomsbefattning omfattade flera åtgärder, till hvilka jemväl landtmätare kunde förordnas, och i öfrigt vore nära likartad med en landtmätares tjenstgöring; samt att Bladin, med afseende å hvad han verkat till förkofrande af landtbruket inom länet, gjort vida mera gagn för allmänheten än mången landtmätare, som varit verksam såsom sådan under mer än 25 år; och då Bladin i öfrigt uppfyllt vilkoren för erhållande af den ifrågavarande pensionen samt till följd af ålder och storskiftesarbetenas aftagande inom länet icke lämpligen kunde vid dessa arbeten erhålla sysselsättning längre än till våren år 1888 och derefter icke syntes kunna vinna någon afsevärd verksamhet såsom kommissionslandtmätare, hemställde landtmäteristyrelsen, att Kongl. Maj:t täcktes till Riksdagen göra framställning derom, att Bladin måtte berättigas att vid afskedstagandet från kommissionslandtmätarebefattningen uppföras å allmänna indragningsstaten till åtnjutande af en utaf de i Riksdagens ofvan omnämnda

skrifvelse bestämda pensioner till belopp af 1,600 kronor, oaktadt han icke i allo fullgjort de i samma skrifvelse bestämda villkoren för erhållande af sådan pension.

Vidare har, såsom af statsrådsprotokollet synes, statskontoret i infördradt utlåtande — jemte tillkännagifvande att af de utaf Riksdagen för kommissionslandtmätare medgifna 48 högre pensioner å 1,600 kronor 16 pensionsrum för närvarande vore tillsatta — förordat ansökningen på sätt landtmäteristyrelsen hemställt.

Utskottet hemställer,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Ang. pension
för expropria-
tionslandt-
mätaren O.
T. Lundberg.
[6.]

5:o) Med anledning af derom gjord ansökan har Kongl. Maj:t föreslagit, att expropriationslandtmätaren vid statens jernvägsbyggnader och statens jernvägstrafik, kaptenen i armén *Oscar Theodor Lundberg* måtte, med bibehållande af den fyllnadspension, som han från arméns pensionskassa för närvarande uppbure, från och med månaden näst efter den, hvarunder han blefve från sin anställning såsom expropriationslandtmätare vid statens jernvägar entledigad, under sin återstående listid åtnjuta pension å allmänna indragningsstaten till belopp af 1,200 kronor årligen.

Af statsrådsprotokollet (bil. 1 sid. 14 och 15) inhemtas, att Lundberg, som vore född den 14 juni 1820, år 1837 antagits till volontär och samma år till underofficer vid Södermanlands regemente; att han efter aflagd officersexamen år 1845 blifvit utnämnd till underlöjtnant vid Gotlands nationalbeväring och, efter att hafva år 1851 aflagt landtmäteriexamen, under åren 1851—1857 haft anställning såsom landtmäteribitråde; att han år 1858 antagits till nivellör vid statens jernvägsbyggnader och från den 1 april 1859 till och med år 1863 tjenstgjort såsom biträdande expropriationslandtmätare; samt att han från den 1 juli 1864 varit tillförordnad expropriationslandtmätare vid statens jernvägsbyggnader och från 1870, hvilket år han undfått afsked från krigstjensten, varit i enahanda egenskap anställd vid statens jernvägstrafik.

Till stöd för ansökningen hade Lundberg — under framhållande att han sålunda tjenat staten i 50 år samt under tillhoppa 29 år, hvaraf 1 år såsom nivellör, 5 år såsom bitråde på stat åt expropriationslandtmätare och 23 år i egenskap af sådan landtmätare, varit anställd vid statens jernvägsbyggnader och under 17 år tillika i sistnämnda egenskap tjenstgjort vid statens jernvägstrafik — anfört, att hans sammanlagda inkomster såsom officer och expropriationslandtmätare, sedan han för arbetenas skyndsamma bedrivande varit nödsakad att af egna tillgångar aflöna biträden, icke under

något år öfverstigit 2,000 kronor, hvilket belopp icke medgifvit honom att göra några besparingar; att, då han år 1870 ansett sig böra, för erhållande af fortsatt anställning vid norra stambanan, söka afsked från militärtjensten, han kommit i åtnjutande af pension enligt då gällande pensionsstat, men att, om han qvarstått till år 1877, då arméns pensionsinrättning omreglerades, han skulle erhållit rätt till dubbelt så stor pension; samt att beskaffenheten af hans verksamhet varit för hans helsa skadlig, i hvilket afseende Lundberg åberopade ett den 15 sistlidne september utfärdadt läkarebetyg, utvisande att han lede af kronisk gikt och rheumatism samt af en genom muskelbristning uppkommen svaghet i venstra armen, äfvensom att han till följd af dessa åkommor, förorsakade af hans ansträngande och för helsan påkostande verksamhet, i förening med hans höga ålder numera vore i väsentligaste mån oförmögen att med arbete försörja sig.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt styrelsen för statens jernvägs- trafik hade förklarat sig anse Lundbergs långvariga anställning i statens tjänst, hvarunder han i 28 år utöfvat en expropriationslandtmätares ansträngande och för helsan menliga, men jemförelsevis svagt aflönade befattning, böra berättiga honom att vid hans framskridna ålder komma i åtnjutande af ett pensionsbelopp, tillräckligt betryggande för hans återstående dagar; hvarför embetsverken förordat den gjorda ansökningen.

Efter jemväl ur statsrådsprotokollet inhemtad upplysning, att Lundbergs nuvarande pension från arméns pensionskassa utgår med 450 kronor af pensionskassans medel och med 350 kronor såsom fyllnadspension af statsmedel, får utskottet på grund af hvad sålunda blifvit anfördt hemställa,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må vinna Riksdagens bifall.

6:o) Kongl. Maj:t har vidare föreslagit, att *chefen för Sveriges geologiska undersökning* och de vid undersökningen anstälde *geologer* måtte, den förre vid 65 lefnadsår och efter 35 års anställning i statens tjänst samt geologerne vid 60 lefnadsår och efter 30 års verksamhet vid undersökningen, ega att efter erhållet afsked komma i åtnjutande af pension å allmänna indragningsstaten, samt att denna pension måtte utgå för chefen med 5,000 kronor och för geologerna med aflöningens hela belopp, derest denna utgjorde 3,000 kronor eller derunder, men med 80 procent af aflöningen, om denna öfverstege 3,000 kronor, dock med iakttagande att den, som i årlig aflöning åtnjöte öfver 3,000 kronor, men mindre än 3,750 kronor, undfinge pension till belopp af 3,000 kronor.

Ang. pensionsrätt för chefen för Sveriges geologiska undersökning och de vid undersökningen anstälde geologer.

[7.]

I öfrigt hänvisande rörande den närmare utredningen af detta förslag till statsrådsprotokollet (bil. 1 sid. 16—18), vill utskottet endast erinra, att i

afseende å aflöningen åt geologerna är, i enlighet med 1875 års Riksdags beslut, genom kongl. brefvet den 16 juni 1875 stadgadt, att denna aflöning skall utgöra 2,500 kronor, och att aflöningen efter innehafvarens väl vitsordade tjenstgöring under en tid af fem år, räknadt från och med året näst efter det, då han antagits, må ökas med 500 kronor och således utgå med 3,000 kronor, vidare efter 5 års enahanda tjenstgöring höjas till 3,500 kronor, ytterligare efter fem års sådan tjenstgöring höjas till 4,000 kronor och slutligen efter fem års enahanda tjenstgöring ökas med 500 kronor samt således med tjugondeförsta tjensteåret utgå med 4,500 kronor årligen, äfvensom att chefens aflöning genom samma kongl. bref är bestämd till 7,000 kronor.

Såsom af statsrådsprotokollet synes, har departementschefen ansett, att den omständigheten att aflöningen till personalen vid geologiska undersökningen utginge å extra stat icke borde utgöra något hinder för den ifrågasatta pensionsrättens beviljande, samt i detta afseende erinrat, att för storskiftes- och afvittringslandtmätarens aflöning, hvilken för det öfvervägande flertalet förnämligast utgjordes af arfvode efter taxa, det å ordinarie stat till belopp af 63,000 kronor uppförda anslag till skiften och afvittringar vore alldeles otillräckligt, hvarför för dessa tjenstemäns aflönande det af Riksdagen å extra stat anvisade anslaget till fullföljande af storskiftes- och afvittringsarbetena jemväl måste anlitas, samt att, hvad kommissionslandtmätare anginge, dessa icke alls åtnjöte någon aflöning af statsmedel.

Af den omständigheten, att Riksdagen medgifvit ett visst antal kommissionslandtmätare pension, anser utskottet icke följa, att Riksdagen bör bevilja den föreslagna pensionsrätten för personalen vid geologiska undersökningen. Ty kommissionslandtmätarne äro, oaktadt de icke hafva aflöning af statsmedel, statens embetsmän med kongl. fullmakt å sina tjänster, hvar emot nämnda personal icke innehar en sådan ställning. Denna personals fortfarande verksamhet i statens tjänst är nemligen beroende af årligt beviljande af det till dess aflöning anvisade extra anslag. Men att detta anslag från början uppförts å extra stat synes utvisa, att anslagsbehovet ansetts vara af mera tillfällig beskaffenhet. På grund af hvad sålunda anförts, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke må af Riksdagen bifallas.

Ang. pension
för kommis-
sionslandt-
mätaren m.m.
J. P. Ljung-
ström.

7:o) Med anledning af derom utaf afdelningschefen vid generalstabens topografiska afdelning, på anhållan af kommissionslandtmätaren och kartografen vid allmänna ekonomiska kartverket *Jonas Patrik Ljungström* gjord framställning har Kongl. Maj:t föreslagit, att *Ljungström* måtte från och med

månaden näst efter den, hvarunder han från sina befattningar såsom kartograf och kommissionslandtmätare afginge, under sin återstående lifstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten pension till så stort belopp, att detta, tillhoppa med den pension från civilstatens pensionsinrättning, 600 kronor, hvartill han såsom kommissionslandtmätare kunde blifva berättigad, uppginge till 2,000 kronor, eller 1,400 kronor årligen.

Af statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 31 december 1887 (bil. 2 sid. 21) inhemtas, att bemälda afdelningschef till stöd för sin framställning anförde: att de tjensteåligganden, som tillhörde de vid rikets ekonomiska kartverk anstälde kartografer, vore, synnerligast hvad beträffade arbetena å fältet, af särdeles ansträngande beskaffenhet, så att vid uppnådda sextio lefnadsår den för sådana arbeten nödiga helsa och kraft i allmänhet icke längre förefunnes, likasom ock redan före denna ålder synförmågan vanligen blefve otillräcklig för utförande af de ifrågavarande tjenstemän åliggande ritarbeten, hvarför det ur synpunkten af kartarbetenas bästa och billigaste bedrifvande vore af vigt, att kartografer, som uppnått nämnda ålder, bereddades tillfälle att afgå för att ersättas af yngre personer; att Ljungström, hvilken vore född den 12 mars 1827 och år 1849 antagits till landtmäteriauscultant, år 1855 konstituerats till vice kommissionslandtmätare, år 1864 utnämnts till kommissionslandtmätare och år 1872 anstälts vid ekonomiska kartverket, visserligen under de senare åren till följd af ålder i förening med tidtals återkommande sjuklighet (rheumatism) varit hindrad att under arbetena å fältet åstadkomma en fullt tillfredsställande arbetsprodukt, men städse med flit och noggrannhet utfört de arbeten vid hufvudstationen, hvilka blifvit honom förelagda; att Ljungström jemväl i egenskap af konstruktör af landtmäteriiinstrument sökt att kraftigt gagna sitt yrke, hvilken verksamhet väl förskaffat honom många erkännanden, så väl offentligt som enskildt, af framstående fackmän, men icke medfört någon ekonomisk vinst, utan snarare motsatsen; samt att Ljungström, som haft att uppfostra åtta barn, icke heller varit i tillfälle att af kartografarfvodet, som från början utgjort 1,000 kronor och först år 1886 höjts till 3,000 kronor, göra några besparingar för ålderdomen, utan vore efter afskedstagandet för sig och sin familjs utkomst uteslutande hänvisad till en pension å 600 kronor från civilstatens pensionsinrättning såsom kommissionslandtmätare.

Uti ett med anledning af Ljungströms ansökning afgifvet utlåtande hade direktionen öfver civilstatens pensionsinrättning meddelat, att Ljungström ännu icke erlagt årliga afgifter till pensionsinrättningen för längre tid än 23 år och 5 månader samt sålunda ännu icke fullgjort villkoren för erhållande af pension, men hade afdelningschefen till civildepartementet öfverlemnad en af Ljungström afgifven förklaring, att han komme att före sitt afskedstagande

från kommissionslandtmätaretjensten inbetala till pensionsinrättningen de årsafgifter, som ännu för honom återstode att gälda för vinnande af rättighet till pension från nämnda inrättning.

I ärendet hört, hade statskontoret förklarat sig, med afseende å den af Ljungström uppnådda lefnadsålder, som kunde anses utgöra hinder för ett fullt verksamt utöfvande af kartografbefattningen, och den långa tid af öfver 38 år, han tillbragt i statens tjänst, kunna, med stöd jemväl af Riksdagens år 1885 fattade beslut angående pension åt kartografen E. O. Nordlinder, förorda bifall till den gjorda framställningen.

Utskottet hemställer,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Ang. pension
för åtskillige
tjenstemän
vid statens
jernvägsbygg-
nader.
[9.]

8:o) På derom af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen gjord framställning har Kongl. Maj:t föreslagit, att en hvar af nedannämnde, vid statens jernvägsbyggnader anstälde tjenstemän måtte från och med månaden näst efter den, hvarunder han entledigades från anställning vid nämnda jernvägsbyggnader, åtnjuta från allmänna indragningsstaten årlig pension under sin återstående lifstid till följande belopp:

a) materialförvaltaren <i>Bernhard Fredriksson</i>	2,400 kronor
b) materialförvaltaren <i>Gustaf Heurlin</i>	1,800 „
c) kassören <i>Albert Beckmann</i>	1,500 „
d) nivellören <i>Otto Hjalmar Leonard Littke</i>	1,500 „
och e) ombudsmannen <i>Johan Olof Emil Gustaf Olai</i>	2,500 „

Af det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 7 januari 1888 (bil. 3 sid. 25 och 26) inhemtas:

att *Fredriksson*, som vore född den 19 april 1822 och den 1 april 1855 antagits till underkassör vid byggnaden af vestra stambanan samt från och med år 1858 innehaft sin nuvarande befattning, vore i följd af obotlig kronisk rheumatism, som betydligt inskränkte hans rörlighet, urständssatt att, i händelse han entledigades från sin nuvarande befattning, genom annat arbete försörja sig och sin familj;

att *Heurlin*, hvilken, född den 16 juli 1825, från den 23 maj 1860 tjenstgjort såsom bokhållare samt från och med år 1880 såsom materialförvaltare vid statsbanebyggnaderna, lede af hjertfel med en i hög grad oregelbunden hjertverksamhet, som icke medgäfve honom att utan svår risk för sitt helsotillstånd sköta sin befattning;

att *Beckmann*, hvilken vore född den 12 april 1838 och den 1 juli 1856 antagits till elev vid södra stambanebyggnaden samt, efter tjenstgöring såsom nivellör, från och med år 1863 varit anställd såsom kassör vid statens

jernvägsbyggnader, lede af höggradig, obotlig döfhet å båda öronen och i följd häraf vore urständsat att, i händelse han från sin nu innehafvande befattning entledigades, genom annat arbete bereda utkomst åt sig och sin familj;

att *Littke*, hvilken, född den 8 januari 1846, år 1869 anstälts vid jernvägsundersökningarna samt från och med den 5 maj 1871 tjenstgjort såsom elev och från och med den 1 mars 1872 såsom nivellör vid byggnadsarbetena, lede af genom öfveransträngning ådragen sjuklighet samt af kroniskt magsår, i följd hvaraf han endast genom sorgfällig vård vore i stånd att genom arbete bidraga till sin bergning; samt

att *Olai*, som vore född den 6 september 1841 och den 21 december 1864 vunnit inträde i statens tjenst, lede af kroniskt ryggmärgslidande (tabes dorsalis) samt till följd deraf vore ej blott oförmögen att sköta sin ombudsmannabefattning, utan ock i väsentligaste mån inskränkt till förmågan att i öfrigt försörja sig med arbete.

Till stöd för den gjorda framställningen beträffande *Fredriksson*, *Heurlin*, *Beckmann* och *Littke* hade styrelsen, med tillkännagifvande att bemälda tjenstemän åtnjöte, förutom bostad eller inqvarteringsersättning, i aflöning hvardera 300 kronor i månaden eller 3,600 kronor om året, åberopat, att billigheten kräfde, att staten ej läte dessa personer, hvilka under en längre tjenstetid med nit och skicklighet fullgjort sina åligganden, komma i oförvållad nöd, helst statens mellankomst för pensionering af tjenstemän vid statens jernvägsbyggnader hittills icke behöft tagas i anspråk i någon i förhållande till de å statsbanorna nedlagda kostnaderna nämnvärd mån, i det att härför utginge allenast de vid 1882 års riksdag beviljade pensionsbeloppen å tillhoppa 9,000 kronor.

Till stöd för framställningen rörande *Olai* hade styrelsen anført, att han allt sedan den 1 november 1869 varit anställd såsom juridiskt ombud vid statens jernvägsbyggnader och såsom sådan haft i främsta rummet att ombesörja de rättegångar samt liiquidations-, lagfarts- och andra ärenden, som erfordrats för förvärfvandet åt staten af eganderätt till den mark, hvaröfver jernvägen skulle framgå, men att hans verksamhet i nämnda hänseende komme, till följd af det af 1886 års Riksdag vid beviljande af anslag för stambanans genom Norrland fortsättning uppställda villkor angående skyldighet för landsting, kommuner eller enskilde att kostnadsfritt upplåta den för jernvägen erforderliga mark eller lemna ersättning för kostnaderna för markens förvärfvande, att inom den närmaste framtiden upphöra, hvadan tjensten komme att indragas;

att indragningen af *Olais* befattning till följd af omständigheter, som icke gerna kunnat förutses eller beräknas, vore för honom så mycket mera känbar, som den långa tid, hvarunder han egnat sig åt statens jernvägs-

byggnader, utan att kunna i anseende till den mängd resor, som vore en följd af tjensten, utöfva annan tjensteverksamhet, skulle hafva varit mer än tillräcklig för att på annat håll bereda honom en tryggad ställning i statens tjenst; att Olais tjenst varit i kanske högre grad än någon annan juridisk befattning ansträngande till följd af de resor, tjensten kräft, i synnerhet under den tid, då jernvägsarbetena i Norrland samtidigt bedrefvos å två från hvarandra aflägsna och icke med jernväg förenade distrikt; att dessa resor antagligen vore en orsak till den svåra sjuklighet, hvaraf Olai lede; samt att Olai vid utförande af de honom anförtrödda göromål och förrättningar ådagalagt ej mindre flit och skicklighet än äfven redbarhet, ordning och nit.

Då ifrågavarande tjenstemän sjelfve icke medverkat till sin framtida pensionering och åtminstone de fleste icke kunna anses vara af sjukdom alldeles oförmögne att bidraga till sitt lifsuppehälle, anser utskottet, att de af Kongl. Maj:t äskade pensionsbeloppen skäligen böra nedsättas, för Fredriksson till 1,800 kronor, för Heurlin till 1,500 kronor, för Beckmann till 1,000 kronor, för Littke till 1,000 kronor och för Olai till 2,000 kronor, hvarför utskottet hemställer,

att Kongl. Maj:ts framställning må på så sätt bifallas,

att en hvar af nedannämnde, vid statens jernvägsbyggnader anstälde tjenstemän må från och med månaden näst efter den, hvarunder han entledigas från anställning vid nämnda jernvägsbyggnader, åtnjuta från allmänna indragningsstaten årlig pension under sin återstående lifstid till följande belopp:

a) materialförvaltaren <i>Bernhard Fredriksson</i>	1,800 kronor
b) materialförvaltaren <i>Gustaf Heurlin</i>	1,500 „
c) kassören <i>Albert Beckmann</i>	1,000 „
d) nivellören <i>Otto Hjalmar Leonard Littke</i>	1,000 „
och e) ombudsmannen <i>Johan Olof Emil Gustaf Olai</i>	2,000 „

Ang. pension
för kassören
m. m. K.
Söderholm
och vakt-
mästaren
C. Forsberg.

9:o. Kongl. Maj:t har vidare föreslagit, att åt kassören och bokhållaren i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen *Karl Söderholm* och vaktmästaren vid samma styrelse *Claes Forsberg* måtte å allmänna indragningsstaten uppföras årliga pensioner till belopp af 3,000 kronor för Söderholm och 800 kronor för Forsberg, att utgå från och med månaden näst efter den, hvar-

under de från sina nu innehafvande befattningar erhöle entledigande, dock att, derest Söderholm eller Forsberg framdeles skulle erhålla anställning å rikets stat, hans pensionsbelopp skulle minskas med ett belopp, motsvarande den nya aflöningen, eller, om denna uppginge till samma eller högre belopp, upphöra att utgå.

Vid föredragning inför Kongl. Maj:t af det i statsverkspropositionen under sjetten hufvudtiteln omförmälda förslag rörande öfverflyttning af tillsynen öfver statens jernvägsbyggnader från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen till styrelsen för statens jernvägstrafik har statsrådet och chefen för civildepartementet, såsom synes af det vid nämnda hufvudtitel som bilaga fogade statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 12 januari 1888 (sid. 23 och 24), anfört, att, i händelse väg- och vattenbyggnadsstyrelsens befattning med statens jernvägsbyggnader komme att upphöra, Söderholms och Forsbergs befattningar skulle indragas, vid hvilket förhållande, och då anställning icke heller kunde dem beredas inom styrelsen för statens jernvägstrafik, enär för de kassörsgöromål, som rörde jernvägsbyggnaderna, någon särskild tjänsteman icke behöfde anställas samt icke heller antalet vaktbetjente hos sistnämnda styrelse tarfvade någon tillökning i anledning af de ifrågavarande ärendenas öfverflyttning till styrelsen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen uti skrifvelse den 19 december sistlidna år, med erinran att Söderholm och Forsberg, såsom anstälde på extra stat, icke kunnat förvärfva delaktighet i civilstatens pensionsinrättning, gjort framställning, att Kongl. Maj:t täcktes hos Riksdagen föreslå, att åt bemälda personer måtte å allmänna indragningsstaten anvisas pensioner till belopp af 3,000 kronor för Söderholm och 800 kronor för Forsberg.

Af de vid denna framställning fogade handlingar inhemtades, att Söderholm, som vore född den 8 februari 1832 och sålunda uppnått en ålder af nära 56 år, blifvit den 24 februari 1854 antagen till extra ordinarie kammarskrifvare i kammarkollegium, den 2 januari 1858 förordnad till bokhållare i dåvarande öfverstyrelsens för statens jernvägsbyggnader revisionskontor, den 1 juni 1860 förordnad till bokhållare i samma styrelses kammarkontor och den 4 mars 1863 förordnad att bestrida kamreraretjensten hos styrelsen öfver statens jernvägsbyggnader, hvilken befattning han utfövat till utgången af år 1882, då han, som nyss är nämnt, öfverflyttats till sin nuvarande befattning vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Söderholm, hvilken sålunda i mer än 33 år varit anställd i statens tjänst och i 30 år tjänstgjort vid statens jernvägsbyggnader, hade städse, enligt hvad väg- och vattenbyggnadsstyrelsen vitsordat, i sin tjänstgöring ådagalagt flit, skicklighet samt synnerligen utmärkt ordentlighet och redbarhet. Vid sin nuvarande befattning åtnjöte han en aflöning af 4,500 kronor.

Forsberg vore, enligt hvad väg- och vattenbyggnadsstyrelsen upplyst

född den 27 oktober 1831 och således öfver 56 år gammal, samt anställdes den 11 juli 1860 såsom vaktmästare hos öfverstyrelsen för statens jernvägsbyggnader och antogs den 2 januari 1863 såsom förste vaktmästare vid styrelsen för nämnda jernvägsbyggnader. Han hade, enligt hvad väg- och vattenbyggnadsstyrelsen vitsordat, med mycken villighet, ordning och påpasslighet fullgjort sina skyldigheter. Vid sin nuvarande befattning åtnjöte han i aflöning 800 kronor jemte 400 kronor i ersättning för mistad bostadsförmån.

Då Riksdagen redan godkänt den föreslagna öfverflyttningen af tillsynen öfver statens jernvägsbyggnader från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen till styrelsen för statens jernvägstrafik samt till följd deraf Söderholm och Forsberg utan något sitt förvållande komma att entledigas från sina innehafvande anställningar, anser utskottet, i likhet med Kongl. Maj:t, det vara billigt, att åt bemälda personer efter deras mångåriga arbete i statens tjänst beredes något understöd; men enär de hvarken af sjukdom eller framskriden ålder äro oförmögne att, äfven om de icke erhålla ny anställning i statens tjänst, annorledes bidraga till sin utkomst, håller utskottet före, att de af Kongl. Maj:t föreslagna pensionsbeloppen skäligen böra nedsättas, för Söderholm till 2,000 kronor och för Forsberg till 600 kronor.

Utskottet hemställer därför,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt af Riksdagen bifallas att Riksdagen medgifver,

a) att åt kassören och bokhållaren i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen *Karl Söderholm* må å allmänna indragningsstaten uppföras en årlig pension till belopp af 2,000 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder han från sin nu innehafvande befattning erhåller entledigande, dock att, derest Söderholm framdeles skulle erhålla anställning å rikets stat, hans pensionsbelopp skall minskas med ett belopp, motsvarande den nya aflöningen, eller, om denna uppgår till samma eller högre belopp, upphöra att utgå; och

b) att åt vaktmästaren vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsen *Claes Forsberg* må å allmänna indragningsstaten uppföras en årlig pension till belopp af 600 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder han från sin nu innehafvande befattning erhåller entledigande, dock att, derest Forsberg framdeles skulle erhålla anställning å rikets stat, hans pensionsbelopp skall minskas med ett belopp, motsvarande den nya aflöningen, eller, om denna uppgår till samma eller högre belopp, upphöra att utgå.

10:o. På derom gjord ansökning har Kongl. Maj:t föreslagit, att rektorn vid allmänna läroverket i Malmö *Carl Ludvig Wählin* måtte från och med den 1 maj 1889 under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 4,000 kronor. Ang. pension
för rektorn
C. L. Wählin.
[11.]

Att det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet öfver ekklesiastikärenden den 31 december 1887 (bil. 4 sid. 28 och 29) inhemtas, att Wählin, som vore född den 12 maj 1819, den 18 december 1850 förordnats till vikarierande lärare vid dåvarande katedralskolan i Lund, vid hvilket läroverk han sedermera intill 1859 års slut tjenstgjort i olika lärarebefattningar; att han sistnämnda år blifvit utnämnd till lektor vid högre elementarläroverket i samma stad; att han år 1866 utnämnts till rektor vid folkskolelärareseminariet derstädes, att han den 16 september 1870 förordnats att under en tid af fem år bestrida rektorsbefattningen vid allmänna läroverket i Malmö; samt att han fortfarande innehade förordnande att till den 1 maj 1889 bestrida nämnda befattning.

Uti inforrdadt utlåtande hade domkapitlet i Lund, med vitsordande af den framstående skicklighet och det utmärkta nit, hvarmed sökanden i ansvarsfulla offentliga befattningar verkat under loppet af 37 år och af dessa under nära 17 år såsom rektor vid allmänna läroverket i Malmö, tillstyrkt, att sökandens pension måtte bestämmas till ett årligt belopp af 4,000 kronor.

Statskontoret, hvars utlåtande i ärendet likaledes infordrats, hade deri anført, att sökanden, ehuru han uppnått en högre lefnadsålder än den för pensionsrätt föreskrifna och tillbragt den tid i statens tjenst, som i sådant afseende vore erforderlig, likväl icke, enär han ej innehade ordinarie anställning i rikets tjenst, vore berättigad till pension å allmänna indragningsstaten. Med afseende emellertid å sökandens långvariga och förtjenstfulla verksamhet inom det mödosamma lärarekallet samt då han vid utgången af det honom senast meddelade förordnande att bestrida rektorsbefattningen, eller den 1 maj 1889, i det närmaste uppnått 70 år och således kunde antagas icke vidare vara lämplig för bestridande af ansträngande och magtpåliggande göromål, ansåge sig statskontoret böra tillstyrka, att Kongl. Maj:t täcktes göra framställning hos Riksdagen, att pensionsförmån måtte sökanden beredas.

Beträffande beloppet af denna pension ansåg statskontoret, att densamma borde, på sätt i dylika fall förut egt rum, bestämmas till 4,000 kronor, motsvarande 80 procent af det belopp, hvartill den normala aflöningen för rektor vid högre allmänt läroverk jemte ålderstillägg uppginge, eller 5,000 kronor.

Då tillfredsställande utredning saknas, om och i hvad mån Wählin, hvilken såsom rektor vid allmänna läroverket i Malmö icke innehar ordinarie anställning i rikets tjenst, må vara till pension berättigad och utskottet vid sådant förhållande finner sig så mycket mindre ega anledning tillstyrka bi-

fall till Kongl. Maj:ts i fråga om honom gjorda framställning som Wählin, enligt hvad känt är, af sin berörda rektorsbefattning åtnjutit betydliga inkomster, vida öfverstigande den vanliga aflöningen för rektorer, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke må af Riksdagen bifallas.

Ang. pension
för Adjunk-
ten A. J.
Häggmark.
[12.]

11:o) På derom af adjunkten vid allmänna läroverket i Luleå *Anders Johan Häggmark* gjord, af domkapitlet i Hernösand öfverlemnad ansökning har Kongl. Maj:t föreslagit, att Häggmark måtte från och med månaden näst efter den, i hvilken afsked honom beviljades, för sin återstående listid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 1,875 kronor.

Till statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 22 december 1887 (bil. 5 sid. 30 och 31) är meddeladt, att Häggmark, som vore född den 17 juli 1835 och år 1863 aflagt filosofie kandidatexamen, från den 30 september sistnämnda år till slutet af vårterminen 1864 tjenstgjort såsom vikarierande kollega vid elementarläroverket i Luleå; att han den 14 december 1864 utnämnts till kollega vid elementarläroverket i Sundsvall, hvarifrån han år 1869 öfverflyttats till tjenstgöring vid läroverket i Luleå; samt att han allt sedan början af höstterminen 1877 åtnjutit tjänstledighet på grund af försvagad hörsel; och att han enligt ett vid ansökningen fogadt läkarebetyg lede af obotlig döfhet på båda öronen och i följd deraf nu och för framtiden vore oförmögen till all vidare tjenstgöring vid läroverket,

att rektorn vid allmänna läroverket i Luleå, af domkapitlet i Hernösand anmodad att öfver ansökningen yttra sig, dervid erinrat, att läroverket under en längre följd af år varit särdeles vanlottadt med afseende på de ordinarie lärarekrafterna i klassiska språk, enär jemte Häggmark, till hvars läroämnen dessa hörde, äfven lektorn i samma språk A. V. Lönnegren varit på grund af döfhet tjänstledig från och med början af höstterminen 1879; att då sannolikt icke någon utsigt funnes för desse lärare att återvinna sin hörselförmåga, så att de åter kunde sköta sina tjänster, deras undervisnings-skyldighet måste bestridas af vikarierande lärare, hvarigenom undervisningen i klassiska språk vid läroverket uppenbarligen måste blifva lidande, helst täta ombyten af vikarier — den nuvarande vikarien för Häggmark vore den sjunde i ordningen — och deraf följande vexling af lärometoder försvårade kontinuiteten i undervisningen; att svårigheten att anskaffa dugliga vikarier vore derjemte mycket stor i anseende till Luleå stads aflägsna belägenhet och de derstädes jemförelsevis höga lefnadskostnaderna, hvadan vikariaten erbjöde föga lockande för personer, som vore för uppdraget fullt lämpliga, på grund af hvilket allt det vore en trängande nödvändighet, att åtminstone adjunkturen i de klassiska språken erhöles en ny ordinarie innehafvare;

att domkapitlet med åberopande af detta rektors yttrande vid ansökningens öfverlemnande tillstyrkt bifall till densamma;

samt att statskontoret i infordradt utlåtande anför,

att, ehuru Häggmark endast vore 52 år gammal och ej mer än 24 år varit anställd i statens tjänst samt de för lärares pensionsrätt å allmänna indragningsstaten föreskrifna villkor i afseende å lefnads- och tjänstålder icke på långt när blifvit fullgjorda, statskontoret likväl, enär Häggmark redan under så lång tid som tio år varit tjänstledig på grund af döfhet, som enligt läkarebetyget vore obotlig, och då någon förhoppning sålunda icke förefunnes, att han kunde åter inträda i tjänstgöring, samt hans qvarstående vid tjänsten skulle menligt inverka på undervisningen vid läroverket, ansåge sig böra i underdånighet hemställa, att Kongl. Maj:t täcktes, i öfverensstämmelse med hvad i likartade fall tillförene egt rum, föreslå Riksdagen, att Häggmark, hvilkens aflöning enligt gällande stat utgjordes af lön 1,500 kronor och ålderstillägg dertill enligt nådiga brevet den 5 februari 1875 med 1,000 kronor eller tillhopa 2,500 kronor, måtte berättigas att efter afskedstagandet åtnjuta å allmänna indragningsstaten årlig pension till belopp af tre fjerdelar af ofvannämnda aflöning, eller 1,875 kronor.

På grund af hvad sålunda blifvit upplyst hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

12:o) Vidare har Kongl. Maj:t på derom gjord ansökning föreslagit, att gymnastikläraren vid allmänna läroverket i Halmstad *Anders Ludvig Elfström* måtte från och med månaden näst efter den, i hvilken afsked honom beviljades, för sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 1,125 kronor.

*Ang. pension
för Gymna-
stikläraren
A. L. Elf-
ström.
[13.]*

Af statsrådsprotokollet (bil. 5 sid. 32 och 33) inhemtas, att Elfström, efter att hafva varit åren 1838—1852 anställd i flottans tjänst bland annat såsom underkanonier och underofficerskorporal samt åren 1856—1860 såsom underkonduktör vid ingenjörkorpsen, den 8 december 1862 konstituerats till gymnastiklärare vid Halmstads dåvarande lägre elementarläroverk och, efter detsammans utvidgning till fullständigt elementarläroverk, år 1866 likaledes genom konstitutorial antagits till gymnastiklärare derstädes; att, enligt hvad såväl läroverkets rektor som eforus vitsordat, Elfström med skicklighet och berömvärdt nit fullgjort sina tjänståligganden; samt att Elfström, som vore född den 7 oktober 1827, enligt ansökningen vidfogadt läkareintyg lede af svindel (vertigo) jemte andra abnorma företeelser från nervsystemet och på grund deraf vore oförmögen att sköta sin tjänst såsom gymnastiklärare.

I inforordadt utlåtande hade statskontoret anført, att jemlikt kongl. brefvet den 16 mars 1858 gymnastiklärare, som antingen vid gymnastiska centralinstitutet eller vid elementarläroverk oförvitligen tjenstgjort i trettio år och uppnått sextio års ålder, egde rättighet att vid afskedstagandet varda uppförd å allmänna indragningsstaten med hela lönen såsom pension. Visserligen hade Elfström uppnått den för gymnastiklärares pensionsrätt föreskrifna lefnadsålder, men han hade varit anstald såsom gymnastiklärare endast 25 år, derunder han en längre tid åtnjutit tjenstledighet. Då emellertid Elfströms oförmåga att tjenstgöra till följd af sjukdom vederbörligen blifvit styrkt, ansåge sig statskontoret, med hänsyn å angelägenheten att gymnastikläraretjensten behörigen upprätthölles, hvilket antagligen icke blefve händelsen, om tjensten allt fortfarande bestredes af vikarie, böra understödja ansökningen; och hade statskontoret, under tillkännagifvande att Elfströms lön enligt gällande stat utgjorde 1,000 kronor jemte ålderstillägg 500 kronor enligt nådiga brefvet den 18 januari 1878, eller tillsammans 1,500 kronor, i underdånighet hemställt, att Kongl. Maj:t måtte till Riksdagen aflåta proposition om rättighet för Elfström att efter afskedstagandet för sin återstående lifstid åtnjuta å allmänna indragningsstaten en årlig pension till belopp, motsvarande, såsom i dylika fall tillförene egt rum, tre fjerdedelar af nämnda aflöning, eller 1,125 kronor.

Då, enligt utskottets förmenande, det icke torde möta någon svårighet att, derest Elfströms helsotillstånd icke skulle förbättras, mot ett jemförelsevis obetydligt arfvode med skicklig vikarie tillsvidare upprätthålla tjensten, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke må vinna Riksdagens bifall.

Ang. pension
för Musik-
läraren A. R.
Nylander.
[14.]

13:o) Med anledning af derom gjord ansökning har Kongl. Maj:t föreslagit, att läraren i musik och sång vid folkskolelärareseminariet i Lund August Reinhold Nylander måtte från och med månaden näst efter den, i hvilken afsked från nämnda befattning honom beviljades, för sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 1,000 kronor.

I statsrådsprotokollet (bil. 5 sid. 33 och 34) upplyses, att Nylander, som vore född den 15 februari 1819, bestridt sin lärarebefattning alltsedan den 20 augusti 1862; att enligt företedt läkarebetyg Nylander lede af allmän svaghet, besvärades af ofta påkommande gallstenskolik och vore blind på högra ögat, hvarjemte hans hörsel vore i någon mån förminskad; samt att domkapitlet i Lund, i ärendet hörddt, vitsordat, att sökanden städse med berömvärd skicklighet, utmärkt nit och god ordning skött sin befattning, i följd

hvaraf domkapitlet förordat honom till erhållande vid afskedstagandet af all den förmån, som kunde honom beredas.

Uti infordradt underdånigt utlåtande hade statskontoret anført, att sökandens aflöning bestode af arfvode till belopp af 750 kronor och tillökning deri tills vidare med 250 kronor enligt nådiga brefvet den 1 augusti 1879, eller sammanlagdt 1,000 kronor; att någon rättighet till pension å allmänna indragningsstaten icke vore i författningarne medgifven lärare i musik och sång vid folkskolelärareseminarierna; samt att i allt fall sökanden i statens tjenst tillbragt en vida kortare tid, än den författningarne föreskrefve såsom vilkor för erhållande af dylik pension; men hade dock statskontoret, med hänseende till sökandens helsotillstånd och hvad domkapitlet anført, hemställt, att framställning måtte till Riksdagen aflåtas om rättighet för sökanden att från och med månaden näst efter den, hvari han afginge från tjensten, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta pension till belopp af 1,000 kronor årligen.

Förutom den af statskontoret uppgifna aflöningen hade, enligt hvad i statsrådsprotokollet vidare meddelas, för år 1887 tillerkänts Nylander tillhoppa 300 kronor af det på extra stat anvisade anslag för tillfällig löneförbättring m. m. åt lärare vid folkskolelärareseminarierna.

Med afseende å hvad sålunda blifvit inhemtadt anser utskottet, i likhet med Kongl. Maj:t, att pension bör beredas Nylander, men då dennes lön utgör 1,000 kronor, finner utskottet icke skäl tillstyrka att den årliga pensionen bestämmes till högre belopp än att, såsom i dylika fall tillförene egt rum, detsamma motsvarar tre fjerdedelar af lönen, eller 750 kronor.

Utskottet hemställer därför,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt af Riksdagen bifallas, att läraren i musik och sång vid folkskolelärareseminariet i Lund *August Reinhold Nylander* må från och med månaden näst efter den, i hvilken afsked från nämnda befattning honom beviljas, för sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 750 kronor.

14:o) Med anledning af derom utaf styrelsen för tekniska högskolan gjord hemställan har Kongl. Maj:t föreslagit, att läraren i verkstadsarbete vid tekniska högskolan *Carl Johan Wallentin* måtte från och med månaden näst efter den, hvarupder han från sin befattning vid tekniska högskolan afginge, för sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 1,000 kronor.

*Ang. pension
för Arbets-
läraren C. J.
Wallentin.
[15.]*

Af statsrådsprotokollet (bil. 5 sid. 34—36), hvartill utskottet i öfrigt

får hänvisa, inhemtas, att Wallentin, som är född den 1 mars 1816, sedan år 1861 haft anställning såsom föreståndare för högskolans mekaniska verkstad och lärare i verkstadsarbete; att Wallentin, som enligt ett sistnämnda år med styrelsen upprättadt kontrakt varit skyldig att under 700 timmar om året å läroverkets verkstadslokaler utan särskild ersättning lemna praktisk undervisning i bearbetning af metaller och trä åt läroverkets elever samt utöfver nämnda tid lemna undervisning mot ersättning af 5 öre i timmen för hvarje i undervisningen deltagande elev, under de senare åren årligen uppburit, utom 300 kronor i hyresersättning, såsom godtgörelse för besvär och omkostnader vid elevernas undervisning samt underhåll af verktyg med mera ett belopp af 800 kronor; att, enligt ett i september år 1887 utfärdadt läkarebetyg, Wallentin, som lede af hjertfel och i slutet af juni månad samma år i följd af slaganfall träffats af förlamning i högra sidans extremiteter, af denna anledning hade svårt att fortskaffa sig och att hans krafter vore ganska nedsatta; att Wallentin, som med ordning och nit städse fullgjort sina åligganden vid högskolan, icke kunnat samla någon nämnvärd förmögenhet; att 1860 års Riksdag beviljat Wallentins företrädare en årlig pension af 1,000 kronor och 1885 års Riksdag medgifvit läraren i verkstadsarbete vid Chalmers' tekniska läroanstalt P. O. Dalén årlig pension af 2,400 kronor; samt att statskontoret i infordradt utlåtande tillstyrkt bifall till styrelsens hemställan.

Enär Wallentin, enligt hvad af statsrådsprotokollet synes framgå, icke är helt och hållet i saknad af egna medel, anser utskottet, att det af Kongl. Maj:t för honom äskade pensionsbeloppet skäligen bör nedsättas till 600 kronor, hvarför utskottet hemställer,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt af Riksdagen bifallas, att läraren i verkstadsarbete vid tekniska högskolan *Carl Johan Wallentin* må från och med månaden näst efter den, hvarunder han från sin befattning vid tekniska högskolan afgår, för sin återstående lifstid vid allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 600 kronor.

Ang. pension
för Vaktmä-
staren C. A.
Duwahn.
[16.]

15:o) Kongl. Maj:t har vidare föreslagit, att vaktmästaren vid fysiska institutionen vid universitetet i Lund *Carl August Duwahn* måtte från och med månaden näst efter den, i hvilken han erhöles afsked från sin befattning, å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp af 480 kronor årligen.

Med hänseende till hvad i statsrådsprotokollet (bil. 5 sid. 36 och 37) är meddeladt rörande Duwahns synnerligen väl vitsordade mångåriga verk-

samhet såsom vaktmästare och instrumentmakare vid nämnda institution hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må vinna Riksdagens bifall.

16:o) Med anledning af derom gjord ansökning har Kongl. Maj:t föreslagit, att rektorn vid Halmstads läroverk Lennart Åbergs enka *Mathilda Åberg*, född Carlsson, måtte, så länge hon enka förblefve, från allmänna in-
 dragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 300 kronor, att utgå från och med år 1888.

Ang. pension
 för Rektorn
 L. Åbergs
 enka.
 [17.]

Af statsrådsprotokollet (bil. 5 sid. 38 och 39) inhemtas, att enkan Åberg, som vore född den 18 juni 1824, hade en oförsörjd dotter, född den 5 november 1859; att båda sedan många år vore särdeles svaga och sjukliga, enkan Åberg dertill lidande af obotlig sjukdom; att, sedan boet efter rektorn Åberg, deri skulderna vida öfverstigit tillgångarne, afträdts till borgenärernes förnöjande, enkan Åberg och hennes dotter lefvat uti mycket betryckta, af begges sjuklighet försvårade omständigheter, hvilka hädanefter skulle blifva ännu sorgligare, enär ett anslag af 200 kronor årligen under 5 år, som af stadsfullmäktige i Halmstad år 1882 beviljats ur stadskassan såsom en gärd af erkännande utaf rektorn Åbergs förtjenster om Halmstads samhälle, med utgången af år 1886 upphört;

att rektorn Åberg under läsåret 1840—1841 tjenstgjort såsom vikarierande kollega vid Göteborgs högre lärdomsskola, till dess han den 12 maj 1841 befordrats till ordinarie kollega derstädes; att han den 30 juni 1847 blifvit utnämnd till rektor vid Halmstads lägre lärdomsskola; att, sedan nämnda läroverk genom nådiga breffen den 20 mars 1858 och den 11 december 1863 utvidgats först till femklassigt läroverk och derefter till fullständigt högre elementarläroverk, räknadt från och med höstterminen 1866, Åberg vid nämnda termins början upphört att bestrida rektorsbefattningen; att således läroverkets förändrade organisation för Åberg medfört en af honom sjelf oförfvälad rubbning i hans ställning, hvilken för honom blifvit så mycket känbarare, som, då han upphörde att vara rektor, rektorslönen ej längre kunde till honom utbetalas; att Kongl. Maj:t, med anledning af Åbergs ansökning om hans aflöning, den 10 juli 1867 förklarar, att Åberg skulle för år 1866 åtnjuta löneersättning med 1,027 riksdaler 49 öre och för år 1867 uppbära dylik ersättning med ett hans förut innehafda rektorslön motsvarande belopp, 3,000 riksdaler för år räknadt, men att Åberg aflidit redan den 10 juli 1867, eller samma dag nämnda beslut fattades, och således derom aldrig erhållit underrättelse; att eforus öfver Göteborgs stifts läroverk vitsordat, dels att Åberg under sin tjenstgöring med utmärkt nit och skicklighet full-

gjort sitt lärarekall och städse fört en hedrande vandel, dels äfven att han, särdeles i egenskap af folkskoleinspektör, under flera år ådagalagt oförtrutna bemödanden för folkundervisningen; samt att statskontoret i afgifvet utlåtande hemställt, att, då rektorn Åbergs tjenstgöring blifvit synnerligen väl vitsordad, samt enkan jemte den oförsörjda dottern befunne sig i fullkomligt medellöst tillstånd, Kongl. Maj:t täcktes till Riksdagen aflåta framställning om en årlig pension af 300 kronor för enkan Åberg.

På grund af hvad sålunda förekommit hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må vinna Riksdagens bifall.

*Ang. oaf-
kortad pen-
sion för extra
Provinsial-
läkaren A. F.
Lindfors'
enka.*

[18]

17:o) Kongl. Maj:t har föreslagit, att den åt extra provinsialläkaren A. F. Lindfors' enka *Lovisa Karolina Lindfors*, född Sandelin, och hennes dotter Maria Lovisa å allmänna indragningsstaten uppförda pension af 400 kronor årligen måtte, efter det dottern numera ingått äktenskap, till enkan Lindfors med hela beloppet utbetalas.

Af statsrådsprotokollet (bil. 5 sid. 39 och 40) inhemtas, att enkan Lindfors i en till Kongl. Maj:t ingifven ansökan, med förmälan att hon allt sedan år 1879 uppburit den pension till belopp af 400 kronor, som vid 1878 års riksdag beviljats henne och en oförsörjd dotter, men att statskontoret, i anledning deraf att denna dotter under juli månad 1887 ingått äktenskap, ansett sig icke kunna utbetala berörda pension i sin helhet för längre tid än till och med nämnda månad, i underdånighet anhållit, att, enär sökanden, som enligt företedt intyg vore född den 17 februari 1824 och i följd af obotligt ryggmärgslidande urständsat att på ringaste sätt bidra till sitt uppehälle samt icke hade andra tillgångar än omförmälda pension och ett af svenska läkaresällskapet beviljadt tillfälligt understöd, som hittills utgått med 50 kronor om året, äfven efter sin dotters giftermål för sin utkomst behöfde åtnjuta ifrågavarande pension oafkortad, Kongl. Maj:t måtte medgifva sökanden att, utan hinder af dotterns inträde i äktenskap, fortfarande uppbära hela pensionen.

Öfver den gjorda ansökningen hördt, hade statskontoret, jemte meddelande att, på sätt sökanden uppgifvit, statskontoret, efter erhållen upplysning att sökandens dotter under nästlidne juli månad ingått äktenskap, funnit sig förhindradt att för tiden efter samma månads utgång förordna om utbetalning af större eller mindre del af ifrågavarande pension, hvilken af 1878 års Riksdag beviljats åt sökanden och hennes oförsörjda dotter Maria Lovisa, utan att någon fördelning af pensionsbeloppet dem emellan blifvit bestämd, anført, att, då vitsordadt blifvit, att de ömmande omständigheter, medellöshet och fullkomlig oförmåga att med arbete sig försörja, hvilka för-

anledt denna pensions beviljande, fortfarande för enkan Lindfors förefunnnes, samt då en minskning af det föga betydliga pensionsbeloppet icke torde böra ifrågakomma, statskontoret hemställde, det Kongl. Maj:t, med bifall till ansökningsen, täcktes föreslå Riksdagen, att den å allmänna indragningsstaten för enkan Lindfors och hennes oförsörjda dotter Maria Lovisa uppförda pension af 400 kronor årligen finge, efter det dottern numera ingått äktenskap, till enkan Lindfors med hela beloppet utbetalas.

Vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t har departementschefen anført, att, enligt hans förmenande, det icke kunde hafva varit Riksdagens afsigt, att hela den åt enkan Lindfors och hennes oförsörjda dotter beviljade pension skulle upphöra att utgå, så fort dottern komme i den ställning, att hon ej vidare vore i behof af pension; att åtminstone hälften af det beviljade beloppet måste anses hafva tilldelats enkan Lindfors; att emellertid någon minskning af det, såsom statskontoret yttrat, föga betydliga pensionsbeloppet så mycket mindre torde böra ifrågakomma, som den ekonomiska ställningen syntes för enkan Lindfors genom dotterns giftermål hafva blifvit ännu bekymmersammare, än den förut varit, hvarför departementschefen tillstyrkt, att Kongl. Maj:t måtte till Riksdagen göra framställning i ämnet på sätt statskontoret föreslagit.

Enär antagas måste, att Riksdagen vid beviljandet af ifrågavarande pension af 400 kronor åt enkan Lindfors och hennes oförsörjda dotter, afsett, att någon del af pensionsbeloppet skulle tillkomma dottern, så länge hon vore oförsörjd, får utskottet, med hänsyn till de bekymmersamma omständigheter, i hvilka enkan Lindfors fortfarande befinner sig, hemställa,

att Riksdagen må på det sätt bifalla Kongl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen medgifver, att af den åt extra provinsialläkaren A. F. Lindfors' enka Lovisa Karolina Lindfors, född Sandelin, och hennes oförsörjda dotter Maria Lovisa å allmänna indragningsstaten uppförda pension af 400 kronor årligen må, efter det dottern numera ingått äktenskap, till enkan Lindfors utbetalas 300 kronor årligen.

18:o) Med tillstyrkande af Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning och under erinran, att Riksdagen under en följd af år för ändamålet beviljat lika stort belopp, hemställer utskottet,

*Ang. under-
stöd åt behöf-
vande folk-
skolelärare.*

[19.]

att å allmänna indragningsstaten må för 1889 anvisas ett anslag af 10,000 kronor, att enligt de närmare bestämmelser, Kongl. Maj:t kan finna godt meddela, an-

vändas till understöd af högst 250 kronor åt sådana äldre behöfvande folkskolelärare, hvilka oförvitligen skött sin tjänst, men derifrån erhållit afsked före år 1867.

Ang. förhöjning i priset å den i äldre lön ingående spannmål.
[20.]

19:o) Kongl. Maj:t har föreslagit, att den *förhöjning* i det vid 1840—1841 års statsreglering antagna *spanmålspris*, som borde utgå till sterbhusen efter dem, hvilka före vidtagande af nämnda statsreglering beredt sina sterbhus rätt till begravningshjälp, måtte efter en prisskilnad af 1 krona 3 öre för tunnan bestämmas till utgående från allmänna indragningsstaten.

Efter ur statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 12 januari innevarande år (bil. sid. 6) vunnenn upplysning, att riksmarkegångspriset å spanmål åren 1885—1887 utgjort i medeltal 1 krona 83 öre kubikfoten, motsvarande 11 kronor 53 öre för tunnan, eller 1 krona 3 öre utöfver det värde, 10 kronor 50 öre för tunnan, hvartill spanmålen vid 1840—1841 års statsreglering beräknades, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Ang. pension rätt för lektorerna vid sjökrigsskolan.
[21.]

20:o. Uti statsverkspropositionen under punkt 21:o af denna hufvudtitel har Kongl. Maj:t erinrat, att Kongl. Maj:t i statsverkspropositionen under femte hufvudtiteln föreslagit, att *lektorerna vid sjökrigsskolan* måtte förklaras berättigade att från allmänna indragningsstaten erhålla pension till enahanda belopp och på enahanda villkor, som för närvarande vore bestämda för deras vederlikar i motsvarande lönegrad vid de allmänna läroverken.

Riksdagen har emellertid vid behandling af punkten 8:o af utskottets utlåtande angående regleringen af utgifterna under riksstatens femte hufvudtitel afslagit Kongl. Maj:ts begäran om att lektorernes vid sjökrigsskolan aflöning måtte uppföras på fast stat, till följd hvaraf sagda aflöning fortfarande kommer att utgå i form af arfvoden. Frågan om beredande af pensionsrätt på allmänna indragningsstaten åt lektorerna vid sjökrigsskolan måste därför anses förfallen, hvilket utskottet härmed skolat för Riksdagen

anmäla.

Ang. pension för Majoren Johan Ruthbergs enka Margareta Kristina Ruthberg, född Boström.

21:o. Uti en inom Riksdagens Andra Kammare väckt motion (n:o 57) har herr *O. H. Ström* yrkat, att Riksdagen måtte besluta att till majoren i armén, f. d. kaptenen vid kongl. Norrbottens fältjägarcorps m. m. Johan Ruthbergs enka, Margareta Kristina Ruthberg, född Boström, bevilja en årlig pension af 800 kronor, att, under förutsättning att hon ej inginge nytt äktenskap, utgå för hennes återstående lifstid.

Till stöd för berörda framställning har motionären åberopat, att majoren Ruthberg, som utöfvat en dugande verksamhet i fäderneslandets tjänst, vid sin år 1885 inträffade död efterlemnade bemälda enka jemte tio oförsörjda barn, af hvilka fem vore minderåriga, äfvensom att boets skulder med 9,983 kronor 10 öre öfverstigit tillgångarne.

Om än de bekymmersamma omständigheter, i hvilka enkan Ruthberg lär befinnas, kunde tala för beredande af något understöd åt henne, anser utskottet sig likväl icke böra frångå den grundsats, som vid senaste riksmöten gjort sig gällande, att nemligen frågor af förevarande beskaffenhet icke böra till Riksdagens pröfning förekomma, innan de erhållit den fullständiga utredning, som endast hos Kongl. Maj:t kan åstadkommas, hvarför utskottet hemställer,

att herr O. H. Ströms motion icke må af Riksdagen bifallas.

22:o. Kongl. Maj:t har vidare föreslagit, att, för vinnande af jemn slutsumma å de ordinarie anslagen under hufvudtiteln, det kontanta anslaget till allmänna indragningsstaten måtte höjas med 808 kronor eller från 1,310,490 kronor, till 1,311,298 kronor, då, med inberäkning af den under anslaget ingående ersättning för indragen indelning m. m., 6,400 kronor, anslagets slutsumma skulle blifva 1,317,698 kronor.

Ang. belopp
pen af de or-
dinarie an-
slagen under
nionde huf-
vudtiteln.
[22.]

Härjemte har herr C. P. af Burén i sin inom Första Kammaren väckta motion n:o 9 föreslagit, dels att nyssnämnda anslag måtte bestämmas till 1,624,000 kronor, dels ock att alla öfriga förslagsanslag å ordinarie staten, som utvisade större eller mindre brist, måtte bestämmas till det belopp, hvartill de i medeltal för femårsperioden 1882—1886 utgått.

Ordinarie förslagsanslaget till allmänna indragningsstaten har under sagda femårsperiod varit i riksstaten uppfördt med nedannämnda belopp, medan utgifterna å detsamma i verkligheten uppgått till likaledes här nedan angifna summor:

	Belopp i riksstaten.	Utgiftsbelopp.
år 1882	1,143,978: —	1,560,803: 10
„ 1883	1,143,978: —	1,574,992: 76
„ 1884	1,315,508: —	1,647,719: 40
„ 1885	1,315,570: —	1,630,696: 55
„ 1886	1,316,170: —	1,707,621: 40
eller i medeltal för femårsperioden	1,247,000: —	1,624,000: —
och har anslaget uppförts:		
i riksstaten för år 1887 med	1,316,570: —	
„ „ „ 1888 „	1,316,890: —	

Utskottet har funnit herr af Buréns motion förtjena uppmärksamhet i hvad den afser anslaget till allmänna indragningsstaten. Någon nämnvärd minskning i utgifterna å detta anslag kan icke antagas komma att ega rum, och det lär vid sådant förhållande endast kunna leda till önskvärd stadga i statsregleringen, om anslaget i riksstaten uppföres med ett belopp, som mera än det nuvarande närmar sig beloppet af de dermed afsedda, kända utgifterna.

Utskottet hemställer för den skull,

att herr af Buréns förevarande motion må på det sätt bifallas, att det kontanta anslaget till allmänna indragningsstaten må höjas från 1,310,490 kronor med 289,510 kronor till 1,600,000 kronor, då, med inberäkning af den under anslaget ingående ersättning för indragen indelning m. m. 6,400 kronor, anslagets slutsumma skulle utgöra 1,606,400 kronor; dock att utskottet vid uppgörande af riksstaten för år 1889 må ega att i nämnda kontanta anslagsbelopp vidtaga den jemkning, som för jemnande af riksstatens slutsumma kan blifva erforderlig.

Extra anslag.

Ang. kreditiv
för arméns
pensions-
kassa.
[23.]

23:o. Slutligen har Kongl. Maj:t föreslagit, att å extra stat för år 1889 måtte anvisas ett *kreditiv* af 1,325,000 kronor att användas dels till upprätthållande af arméns pensionskassas egen pensionering med nu fastställda pensionsbelopp, mot skyldighet för pensionskassan att afstå det för året densamma tillkommande förhöjda vederlag för de till statsverket indragna rusthållsafgifterna, och dels till fyllnadspensioner i enlighet med de af Riksdagen godkända grunder för sådana pensioners utgående,

äfvensom att hvad af de till pensionering under år 1888 anslagna medel kunde blifva oanvänt måtte få för det kommande årets pensionering användas.

Vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t har statsrådet och chefen för landtförvarsdepartementet anført (bil. 6 sid. 43), att direktionen öfver arméns pensionskassa i skrifvelse den 28 september 1887 meddelat, att enligt den kalkyl, som funnes fogad vid direktionens skrifvelse den 15 september 1886, fyllnadspensionsstaten vid 1888 års slut antagits komma att uppgå till 1,145,000 kronor; och att som ökningen å densamma under åren 1884, 1885 och 1886 utgjort respektive 61,970, 61,350 och 57,586 kronor, fyllnadspensions-

staten för år 1889, med antagen ökning af endast 55,000 kronor, vid samma års utgång skulle uppgå till 1,200,000 kronor; samt att, då dertill lades bristen i arméns pensionskassas egna inkomster, hvilken, om man utginge från förhållandet för år 1886, ej kunde beräknas lägre än 125,000 kronor, hela behovet för år 1889, vid det förhållande att någon behållning å 1888 års kreditiv icke vore att påräkna, skulle komma att utgöra 1,325,000 kronor.

Derjemte har departementschefen upplyst, att med anledning af den önskan, senast församlade Riksdag uttalat om åtgärders vidtagande till förekommande af ifrågavarande kreditivs höjning, Kongl. Maj:t anbefallt utredning i berörda syfte, men att densamma icke ännu blifvit afslutad, hvarför för närvarande ej kunde ifrågasättas, att kreditivet bestämdes till lägre belopp, än som enligt den utredning, direktionen för arméns pensionskassa åvägbragt, vore för pensioneringens vidmagthållande enligt nu gällande bestämmelser erforderligt,

Utkottet hemställer,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 17 april 1888.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.

Reservationer:

vid punkten 2:o (angående pension för landshöfdingen G. J. Edelstam): af herrar J. Jonson, vice talmannen S. Nilsson, J. Anderson och L. Jönsson.

vid punkten 10:o (angående pension för rektorn C. L. Wählin): af herrar friherre B. A. Leijonhufvud och P. J. von Ehrenheim, hvilka yrkat, att årlig pension till belopp af 3,600 kronor måtte för rektorn Wählin beviljas.

Herr H. P. P. Tamm har begärt få antecknad, att han ej deltagit i behandlingen inom utskottet af de till 9:de hufvudtiteln hörande ärenden.

Bil. Litt. A.

Allmänna indragningsstaten.

	Kronor.	öre.
Ny anvisning.		
Landshöfdingen i Kalmar län Gustaf Jakob Edelstam, fyllnadspension	3,600	—
Kommissions- och storskifteslandtmätaren i Kopparbergs län Knut Leopold Bladin, pension	1,600	—
Expropriationslandtmätaren vid statens järnvägsbyggnader och statens järnvägstrafik, kaptenen i armén Oscar Theodor Lundberg, pension	1,200	—
Kommissionslandtmätaren och kartografen vid allmänna ekonomiska kartverket Jonas Patrik Ljungström	1,400	—
Tjenstemännen vid statens järnvägsbyggnader:		
Materialförvaltaren Bernhard Fredriksson, pension	1,800	—
Materialförvaltaren Gustaf Heurlin, pension	1,500	—
Kassören Albert Beckmann, pension	1,000	—
Nivellören Otto Hjalmar Leonard Littke, pension	1,000	—
Ombudsmannen Johan Olof Emil Gustaf Olai	2,000	—
Kassören och bokhållaren i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen Karl Söderholm, pension	2,000	—
Vaktmästaren vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsen Claes Forsberg, pension	600	—
Adjunkten vid allmänna läroverket i Luleå Anders Johan Häggmark, pension	1,875	—
Läraren i musik och sång vid folkskolelärareseminariet i Lund August Reinhold Nylander, pension	750	—
Läraren i verkstadsarbete vid tekniska högskolan Carl Johan Wallentin, pension	600	—
Vaktmästaren vid fysiska institutionen vid universitetet i Lund Carl August Duwahn, pension	480	—
Rektorn vid Halmstads läroverk Lennart Åbergs enka Matilda Åberg, född Carlsson, pension	300	—
Extra provinsialläkaren A. F. Lindfors' enka Lovisa Karolina Lindfors, pension	300	—
Understöd åt f. d. folkskolelärare, som tagit afsked före 1867	10,000	—
Summa	32,005	—

Bil. Litt. B.

Tabell öfver ordinarie anslagen under

Pensions- och

A. Pensions-

1888 års riksstat anslår:					
Anvisning i kontant.		Ersättning för indragen indelning m. m., på förslag.		Summa.	
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
112,286	—	—	—	112,286	—
Civilstatens pensionskassa:					
Pensionsstaten för civile embets- och tjenstemän ...					
Dito för deras enkor och omyndiga barn					
Ersättningar för mistade löneinnehållningar					
Dito för nådårs- och begrafningshjelpsbesparingar					
För pensionering af kommissionslandtmätare, jemte					
För dito af tjenstemän och betjente vid skogsstaten					
För dito af föreståndare, lärare och betjente vid					
För dito af embets- och tjenstemän samt betjente					
uppbära lön på ordinarie stat, äfvensom af deras					
100,428	—	—	—	100,428	—
Arméns pensionskassa:					
Ersättning för mistade löneinnehållningar ..					
Dito för nådårs- och begrafningshjelpsbesparingar					
Bidrag till pensionering af enkor och barn efter					
244,025	—	—	—	244,025	—
219,470	—	—	—	219,470	—
Vadstena krigsmanshuskassa					
Amiralitetskrigsmanskassan:					
Ersättning för mistade inkomster:					
Till pensionsfonden					
” gratialfonden					
Till pensionering af flottans befäl och underbefäl					
” dito af flottans och lotsverkets gemenskap (derat					
å f. d. timmermans- och handtverksstaterna in-					
60,350	—	—	—	60,350	—
4,000	—	—	—	4,000	—
78,000	—	—	—	78,000	—
68,471	—	—	—	68,471	—
Invalidhusfonden					
För blesserade öfver- och underofficerare, <i>reservations-</i>					
Bidrag till handelsflottans pensionsanstalt, att af tull-					
Bidrag till pensionering af enkor och barn efter lärare					
Tpt	887,030	—	—	887,030	—

*) Rörande detta anslag kommer utskottet att framdeles

Litt. B.

riksstatens Nionde hufvudtitel.

indragningsstaterna.

staten.

		Förslag till blifvande riksstat:					
		Anvisning i kontant.		Ersättning för indragen indel- ning m. m., på förslag.		Summa.	
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
	37,500: —						
	45,000: —						
	2,246: —						
	6,540: —						
deras enkor och barn	7,200: —						
och skogsskolorna	9,000: —						
tekniska högskolan	3,500: —						
vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, hvilka							
enkor och barn	1,300: —	112,286	—	—	—	112,286	—
	4,640: —						
	28,080: —						
befäl och underbefäl med vederlikar	67,708: —	100,428	—	—	—	100,428	—
		244,025	—	—	—	244,025	—
	36,320: —						
	16,650: —						
med vederlikar, <i>förslagsanslag</i>	52,970: —						
högst 9,030 kronor till den för daglönare	100,000: —						
rättade invalidstat), <i>förslagsanslag</i>	66,500: —	219,470	—	—	—	219,470	—
		60,350	—	—	—	60,350	—
<i>anslag</i>		4,000	—	—	—	4,000	—
medlen direkt utgå, <i>förslagsanslag</i> *)		78,000	—	—	—	78,000	—
vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m.		68,471	—	—	—	68,471	—
Transport		887,030	—	—	—	887,030	—

afgifva utlåtande.

1888 års riksstat anslår:					
Anvisning i kontant.		Ersättning för indragen indelning m. m., på förslag.		Summa.	
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
887,030	—	—	—	887,030	—
356,500	—	—	—	356,500	—
63,500	—	—	—	63,500	—
6,000	—	—	—	6,000	—
S:gr	1,313,030	—	—	1,313,030	—
	1,310,490	—	6,400	1,316,890	—
S:a	2,623,520	—	6,400	2,629,920	—

Bidrag till folkskolelärares pensionering*)
 Bidrag till folkskolelärares enke- och pupillkassa.....
 Bidrag till kongl. teaterns pensionskassor

B. Allmänna

Till diverse föremål, *förslagsanslag*. Anvisning i kon-
Ökas med

*) Rörande detta anslag kommer utskottet att framdeles

		Förslag till blifvande riksstat:					
		Anvisning i kontant.		Ersättning för indragen indel- ning m. m., på förslag.		Summa.	
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport		887,030	—	—	—	887,030	—
		356,500	—	—	—	356,500	—
		63,500	—	—	—	63,500	—
		6,000	—	—	—	6,000	—
S:gr		1,313,030	—	—	—	1,313,030	—
indragningsstaten.							
tant		1,310,490: —					
		289,510: —					
		1,600,000	—	6,400	—	1,606,400	—
Summa		2,913,030	—	6,400	—	2,919,430	—

afgifva utlåtande

Bil. Litt. C.

**Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens Nionde
hufvudtitel.**

Pensionsstaten.	Kronor.	ö.
För upprätthållande af arméns pensionskassas egen pensionering samt till fyllnadspensioner, <i>kreditiv</i>	1,325,000	—